

УДК 658.5

Сивопляс М. – ст. гр. БР-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕКОНОМІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ПЕРЕДУМОВА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ

Науковий керівник: к.т.н., доцент Стойко І.І.

Syvoplias Maksym

Ternopil Ivan Puluuj National Technical University

ECONOMIC SUSTAINABILITY OF THE ENTERPRISE AS A PREREQUISITE EFFECTIVE DEVELOPMENT

Supervisor: Stoyko I., Ph.D., Assoc. Prof.

Ключові слова: економічна стійкість, конкуренція, розвиток.

Keywords: economic stability, competition, development.

У зв'язку зі зміною зовнішнього середовища, проблеми економічної стійкості та адаптивності підприємств набувають великого значення. У складних умовах економічної стагнації української системи, загроз економічній безпеці, пандемії вірусу COVID-19, війни, діяльність підприємств значно ускладнюється, що обмежує їх можливості розвитку і стратегічного виходу на новий рівень.

Під поняттям «економічна стійкість підприємства» розуміють спроможність підприємства протистояти зовнішнім та внутрішнім викликам. Вона також включає здатність підприємства ефективно використовувати свої ресурси, поглинати дестабілізуючі впливи через максимальне використання свого економічного потенціалу, а також здатність до самозбереження, тобто раціонального використання резервів у часі для протистояння зовнішнім факторам. Крім того, економічна стійкість означає потенційні можливості підприємства повернутися до стану рівноваги і забезпечити позитивну динаміку функціонування або залишатися в межах встановлених границь [1].

Економічна стійкість підприємства відображає рівень його потенціалу, ефективність системи управління та організації, а також його адаптивність до змін середовища. Враховуючи це, проблеми економічної стійкості можуть бути розглянуті в двох аспектах – як здатність підприємства до рентабельності та як його здатність до розвитку незалежно від зовнішніх умов. Розуміння цього зв'язку дозволяє впровадити ефективну управлінську політику та коригувати стратегію управління.

Сучасний підхід до розуміння економічної стійкості не повинен бути одностороннім і обмежуватися фінансовими аспектами. Щоб підприємство стало стійким, воно повинно мати здатність управляти негативними впливами зовнішнього та внутрішнього середовища, що можуть змінювати його стійкість як системи.

На основі аналізування джерел економічної літератури [1, 2, 3], які розрізняють внутрішню, зовнішню та "успадковану" стійкість, згруповано чинники загальної стійкості підприємства (рис. 1.)

Внутрішня *стійкість підприємства* залежить від його фінансового стану, трудового потенціалу та структури виробництва. Також важлива їхня динаміка, яка

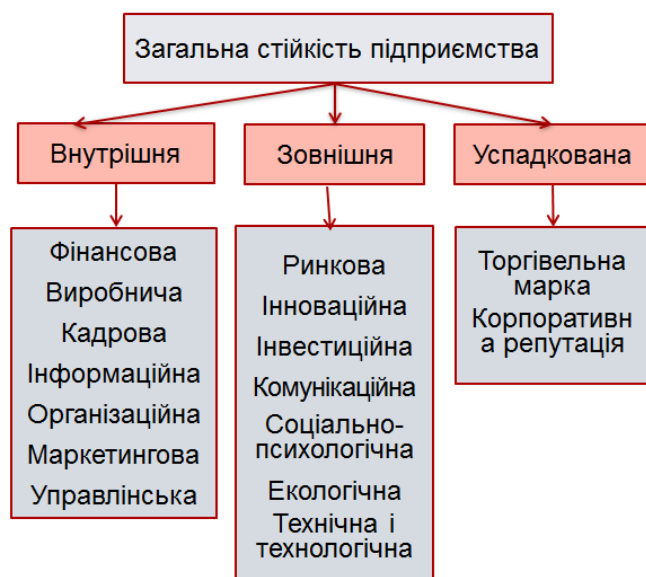

Рис. 1. Чинники загальної стійкості

Успадкована стійкість означає наявність запасу міцності, який захищає підприємство від негативних умов та несподіваних змін зовнішніх чинників.

Загальна стійкість підприємства передбачає його здатність управляти внутрішніми та зовнішніми чинниками, що дозволяє забезпечувати оптимальні умови для ефективного господарювання. Виявлення загроз економічній стійкості підприємств допомагає визначити завдання та цілі їх функціонування, які повинні бути спрямовані на своєчасне та ефективне управління.

Зазначені причини не враховують всі можливі кризові ситуації. Важливим фактором економічної стійкості є її гнучкість, тобто здатність системи управління адаптуватись до постійно змінних умов. Гнучкість досягається за допомогою відповідних алгоритмів управління та технічних та організаційних заходів, оскільки економічні процеси відбуваються динамічно і вимагають швидкої адаптації умов зовнішнього та внутрішнього середовища. У таких умовах успішним є те підприємство, яке найшвидше адаптується до нових умов.

Висновок. Здатність підприємства до функціонування і розвитку в змінних внутрішніх та зовнішніх умовах є головною ознакою його економічної стійкості. Розподіл факторів, що впливають на цю стійкість, на внутрішні, зовнішні і успадковані, є найважливішим. Тільки взаємодія всіх цих факторів забезпечує цілісність та єдність процесу економічного відтворення як в загальному, так і в окремому випадку. Економічна стійкість готельно-ресторанних підприємств залежить від врахування і адаптації до існуючих господарських умов.

Література

1. Ареф'єва О. В., Городинська Д. М. Управління економічною стійкістю підприємств: монографія. Київ: Європейський університет, 2011. 229 с.

2. Ткаченко С.М.. Сутність економічної стійкості підприємств та її складові. Електронний журнал «Ефективна економіка» № 5, 2011. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1350> (дата звернення 06.02.2024).

3. Стойко І.І. Шерстюк Р.П. Управління конкурентоспроможністю (Програма, курс лекцій, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, термінологічний словник, тести). Навч.-метод. посібник. Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2023. 156 с.

гарантує стабільні економічні результати. Іншими словами, внутрішня стійкість означає, що структура виробництва та продажу товарів забезпечують стабільність високих результатів. Для досягнення внутрішньої стійкості важливо активно реагувати на зміни усередині та зовні підприємства.

Зовнішня стійкість підприємства залежить від стабільності економічного середовища, в якому воно функціонує. Це досягається завдяки ефективному управлінню економікою країни в цілому.